

חוברת תרגול

🤝🤝 שייכות וזהות – החברה הישראלית שלנו

מסלול: 🔵 חט"ב · עולים חדשים

יצרה: רוית ראש בן ישי

שם: _____ כיתה: _____

🧭 איך עובדים עם החוברת?

- 📖 קוראים את דף התזכורת.
- 🌱 שלב א' – מזהים ומתאימים · 🌿 שלב ב' – מבינים ובוחרים · 🌳 שלב ג' – מיישמים וכותבים.
- 🔁 חזרה מסכמת ו־✅ בדיקה עצמית בסוף.
- 🎮 רוצים עוד? המשחקים באתר: noar-shayachut-zehut.sites.tab.bot

📖 מילון המילים החשובות

	מילה	פירוש	כתבו את המילה	בשפה שלי
🤝	**שייכות**	להרגיש שיש לי מקום ושאני חלק מהקבוצה		
🪞	**זהות**	מי אני – משפחה, שפה, מקום, מה שאני אוהב/ת		
🏘️	**קהילה**	קבוצה של אנשים שקשורים זה לזה		
🕯️	**מסורת**	מנהג שעובר מההורים לילדים		
🏠	**שכנים**	אנשים שגרים לידנו		
🏷️	**סטריאוטיפ**	לחשוב ש"כולם בקבוצה אותו דבר" – וזה לא נכון		
🫶	**ערבות הדדית**	כל אחד דואג גם לאחר		
💭	**זיכרון**	משהו שקרה ואני זוכר/ת		
🎉	**חג**	יום מיוחד של חגיגה		
✈️	**עלייה**	לבוא לגור בישראל		
🔍	**סקרנות**	לרצות לדעת עוד, לשאול		
🙏	**כבוד**	להתייחס יפה לאחר		

📖 תזכורת – מה למדנו?

🃏 "מאיפה את/ה בארץ?" – קלפי היכרות

- יושבים במעגל או בקבוצות של 4–5. מערבבים את החפיסה (מודפסת או במשחק הדיגיטלי).
- בתורכם – שולפים קלף ועונים עליו מהחוויה שלכם . אפשר תמיד לומר "פס" ולבחור קלף אחר.
- כל מי שמקשיבים שואלים שאלת המשך סקרנית אחת ("איך זה מרגיש?", "מי לימד אותך?").

📖 מילון "השבטים" – מושגים ומשימות חקר על השכנים

- התשובה לשאלה "מי אני?" – מורכבת מהרבה חלקים: משפחה, שפה, מקום, אמונה, תחביבים.
- אפשר להיות בו־זמנית בת לשכונה, שחקנית כדורסל ונכדה של עולים.
- לכל אדם כמה זהויות שלא סותרות זו את זו.

🏡 מה הופך מקום לבית? – דילמות של שייכות

- סדרו את 10 ה"לבנים" לפי מה שהכי חשוב לכם כדי להרגיש בבית. השתמשו בחצים ⬆️⬇️. אין סדר נכון – יש סדר שלכם. שום דבר לא נשמר ולא נשלח.
- 2 דקות – כל אחד חושב לבד וכותב.
- 2 דקות – משתפים בזוג.

📅 לוח השנה של כולנו – חגים ומועדים בכל הקהילות

- בחרו מועד מהלוח שאתם מכירים פחות.
- מצאו: מה חוגגים? איך? איזה מאכל, שיר או ברכה קשורים אליו?
- הכינו "כרטיס ידעתם?" משלכם – ותלו אותו בכיתה בשבוע של המועד.

🗺️ מפת הזיכרונות שלי

- בחרו סוג זיכרון: 💛 אישי · 💙 משפחתי · ❤️ לאומי/משותף.
- כתבו במשפט קצר מה הזיכרון.
- הקישו על המפה במקום המתאים – נעץ יופיע.

🕵️ תיק חקירה: ערבות הדדית

- למה, לדעתכם, רוב הנותנים בסיפורים לא חתמו בשמם?
- מה ההבדל בין עזרה ש"רואים" לעזרה שקטה? למה שתיהן חשובות?
- איזו "נתינה שקטה" אתם יכולים לעשות השבוע בכיתה או בבית?

🌱 שלב א' – מזהים ומתאימים

תרגיל 1: 🧩 סקרנות או תווית? – משחק מיון

✏️ מיינו את המילים ממאגר המילים לטבלה.

מאגר מילים: מה הדבר שהכי חסר לך מהבית הקודם? · מה המאכל שהכי אוהבים אצלכם בבית? · ספרי לי על העיר שבה נולדת · איזו מילה בשפה שלך היית מלמד אותי? · איך חוגגים אצלכם את החג?

🌱 סקרנות מכבדת	🏷️ תווית או סטריאוטיפ

🌿 שלב ב' – מבינים ובוחרים

תרגיל 2: 📅 חידון החגים והמועדים

✏️ הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה חג חוגגים יהודי אתיופיה 50 יום אחרי יום הכיפורים?

א. סהרנה ב. חג הבנות ג. מימונה ד. סיגד

2. באיזה חג אוכלים מופלטות בדבש?

א. פורים ב. חנוכה ג. סיגד ד. מימונה

3. מה אוכלים בערב במהלך חודש הרמדאן, אחרי יום של צום?

א. משלוח מנות ב. ארוחת סדר ג. לביבות ד. ארוחת איפטאר

4. מה זה "נובי גוד"?

א. חג דתי באביב ב. חג קציר ג. חגיגת השנה האזרחית החדשה ד. יום זיכרון

5. באיזו שעה נשמעת הצפירה ביום הזיכרון לשואה ולגבורה?

א. 20:00 ב. 08:00 ג. 10:00 ד. 12:00

תרגיל 3: מסבירים במילים שלנו

✏️ לכל שאלה כתובה התשובה הנכונה. הסבירו במשפט אחד או שניים למה היא נכונה.

1. איזה חג חוגגים יהודי אתיופיה 50 יום אחרי יום הכיפורים? ← התשובה: סיגד. למה?

_____

_____

2. באיזה חג אוכלים מופלטות בדבש? ← התשובה: מימונה. למה?

_____

_____

3. מה אוכלים בערב במהלך חודש הרמדאן, אחרי יום של צום? ← התשובה: ארוחת איפטאר. למה?

_____

_____

4. מה זה "נובי גוד"? ← התשובה: חגיגת השנה האזרחית החדשה. למה?

_____

_____

תרגיל 4: 🕵️ חידון הערבות ההדדית

✏️ הקיפו את התשובה הנכונה.

1. חבר לכיתה היה חולה שבוע. מה הכי עוזר לו?

א. לא להתערב ב. לחכות שיבקש ג. לספר לכולם שהוא פספס

ד. לשלוח לו סיכומים ולשאול מה שלומו

2. בקבוצת הכיתה מישהו נשאר בלי זוג לפרויקט. מה עושים?

א. צוחקים ב. מזמינים אותו להצטרף ג. מחכים שהמורה תחליט ד. מתעלמים

3. מה פירוש "כל ישראל ערבים זה בזה"?

א. שכולם חייבים להסכים ב. צריך להיות ערבים לפרויקט ג. כל אחד אחראי גם לשלום של האחר

ד. כל אחד דואג רק לעצמו

4. משפחה חדשה עברה לבניין. מה מבטא ערבות הדדית?

א. לברך ולהציע עזרה בהתמצאות ב. לחכות שיבואו להציג את עצמם ג. לא לשים לב

ד. לדבר עליהם ברחוב

5. מה ההבדל בין נתינה לבין "להראות שנותנים"?

א. נתינה חייבת להיות פומבית ב. רק כסף נחשב נתינה ג. נתינה מתמקדת במי שזקוק, לא במי שנותן

ד. אין הבדל

תרגיל 5: מסבירים במילים שלנו

✏️ לכל שאלה כתובה התשובה הנכונה. הסבירו במשפט אחד או שניים למה היא נכונה.

1. חבר לכיתה היה חולה שבוע. מה הכי עוזר לו? ← התשובה: לשלוח לו סיכומים ולשאול מה שלומו. למה?

_____

_____

2. בקבוצת הכיתה מישהו נשאר בלי זוג לפרויקט. מה עושים? ← התשובה: מזמינים אותו להצטרף. למה?

_____

_____

3. מה פירוש "כל ישראל ערבים זה בזה"? ← התשובה: כל אחד אחראי גם לשלום של האחר. למה?

_____

_____

4. משפחה חדשה עברה לבניין. מה מבטא ערבות הדדית? ← התשובה: לברך ולהציע עזרה בהתמצאות. למה?

_____

_____

🌳 שלב ג' – מיישמים וכותבים

🔁 חזרה מסכמת

שאלות מכל הנושאים – בלי להציץ בחוברת!

1. איזה חג חוגגים יהודי אתיופיה 50 יום אחרי יום הכיפורים?

א. חג הבנות ב. סהרנה ג. סיגד ד. מימונה

2. מה ההבדל בין נתינה לבין "להראות שנותנים"?

א. נתינה חייבת להיות פומבית ב. נתינה מתמקדת במי שזקוק, לא במי שנותן ג. אין הבדל

ד. רק כסף נחשב נתינה

3. משפחה חדשה עברה לבניין. מה מבטא ערבות הדדית?

א. לא לשים לב ב. לדבר עליהם ברחוב ג. לחכות שיבואו להציג את עצמם

ד. לברך ולהציע עזרה בהתמצאות

4. מה זה "נובי גוד"?

א. חגיגת השנה האזרחית החדשה ב. חג דתי באביב ג. חג קציר ד. יום זיכרון

5. חבר לכיתה היה חולה שבוע. מה הכי עוזר לו?

א. לחכות שיבקש ב. לשלוח לו סיכומים ולשאול מה שלומו ג. לא להתערב

ד. לספר לכולם שהוא פספס

6. מה פירוש "כל ישראל ערבים זה בזה"?

א. כל אחד דואג רק לעצמו ב. צריך להיות ערבים לפרויקט ג. שכולם חייבים להסכים

ד. כל אחד אחראי גם לשלום של האחר

7. באיזו שעה נשמעת הצפירה ביום הזיכרון לשואה ולגבורה?

א. 20:00 ב. 12:00 ג. 08:00 ד. 10:00

8. בקבוצת הכיתה מישהו נשאר בלי זוג לפרויקט. מה עושים?

א. מזמינים אותו להצטרף ב. מחכים שהמורה תחליט ג. צוחקים ד. מתעלמים

✅ בדיקה עצמית

סמנו ✔ בעמודה המתאימה:

נושא	😀 אני יודע/ת	🙂 כמעט	🤔 צריך עוד תרגול
🃏 "מאיפה את/ה בארץ?" – קלפי היכרות			
📖 מילון "השבטים" – מושגים ומשימות חקר על השכנים			
🏡 מה הופך מקום לבית? – דילמות של שייכות			
📅 לוח השנה של כולנו – חגים ומועדים בכל הקהילות			
🗺️ מפת הזיכרונות שלי			
🕵️ תיק חקירה: ערבות הדדית			

💭 מה למדתי? מה עדיין קשה לי?

🔑 מפתח תשובות למורה – חט"ב · עולים חדשים

🌱 שלב א' – מזהים ומתאימים

תרגיל 1: 🧩 סקרנות או תווית? – משחק מיון

🌱 סקרנות מכבדת	🏷️ תווית או סטריאוטיפ
מה הדבר שהכי חסר לך מהבית הקודם?	
מה המאכל שהכי אוהבים אצלכם בבית?	
ספרי לי על העיר שבה נולדת	
איזו מילה בשפה שלך היית מלמד אותי?	
איך חוגגים אצלכם את החג?	

🌿 שלב ב' – מבינים ובוחרים

תרגיל 2: 📅 חידון החגים והמועדים

1. איזה חג חוגגים יהודי אתיופיה 50 יום אחרי יום הכיפורים?
✔ ד. סיגד

2. באיזה חג אוכלים מופלטות בדבש?
✔ ד. מימונה

3. מה אוכלים בערב במהלך חודש הרמדאן, אחרי יום של צום?
✔ ד. ארוחת איפטאר

4. מה זה "נובי גוד"?
✔ ג. חגיגת השנה האזרחית החדשה

5. באיזו שעה נשמעת הצפירה ביום הזיכרון לשואה ולגבורה?
✔ ג. 10:00

תרגיל 3: מסבירים במילים שלנו

1. איזה חג חוגגים יהודי אתיופיה 50 יום אחרי יום הכיפורים? ← התשובה: סיגד. למה?
💡 הסיגד חל בכ"ט בחשוון.

2. באיזה חג אוכלים מופלטות בדבש? ← התשובה: מימונה. למה?
💡 המימונה נחגגת במוצאי שביעי של פסח.

3. מה אוכלים בערב במהלך חודש הרמדאן, אחרי יום של צום? ← התשובה: ארוחת איפטאר. למה?
💡 האיפטאר היא הארוחה שבה שוברים את הצום בשקיעה.

4. מה זה "נובי גוד"? ← התשובה: חגיגת השנה האזרחית החדשה. למה?
💡 נובי גוד – "שנה חדשה" – נחגג ב־1 בינואר.

תרגיל 4: 🕵️ חידון הערבות ההדדית

1. חבר לכיתה היה חולה שבוע. מה הכי עוזר לו?
✔ ד. לשלוח לו סיכומים ולשאול מה שלומו

2. בקבוצת הכיתה מישהו נשאר בלי זוג לפרויקט. מה עושים?
✔ ב. מזמינים אותו להצטרף

3. מה פירוש "כל ישראל ערבים זה בזה"?
✔ ג. כל אחד אחראי גם לשלום של האחר

4. משפחה חדשה עברה לבניין. מה מבטא ערבות הדדית?
✔ א. לברך ולהציע עזרה בהתמצאות

5. מה ההבדל בין נתינה לבין "להראות שנותנים"?
✔ ג. נתינה מתמקדת במי שזקוק, לא במי שנותן

תרגיל 5: מסבירים במילים שלנו

1. חבר לכיתה היה חולה שבוע. מה הכי עוזר לו? ← התשובה: לשלוח לו סיכומים ולשאול מה שלומו. למה?
💡 עזרה מעשית ודאגה – ערבות הדדית.

2. בקבוצת הכיתה מישהו נשאר בלי זוג לפרויקט. מה עושים? ← התשובה: מזמינים אותו להצטרף. למה?
💡 הזמנה פשוטה מונעת בדידות.

3. מה פירוש "כל ישראל ערבים זה בזה"? ← התשובה: כל אחד אחראי גם לשלום של האחר. למה?
💡 ערבות = אחריות הדדית.

4. משפחה חדשה עברה לבניין. מה מבטא ערבות הדדית? ← התשובה: לברך ולהציע עזרה בהתמצאות. למה?
💡 ברכה והכוונה – צעד ראשון לשייכות.

🌳 שלב ג' – מיישמים וכותבים

🔁 חזרה מסכמת

1. איזה חג חוגגים יהודי אתיופיה 50 יום אחרי יום הכיפורים?
✔ ג. סיגד

2. מה ההבדל בין נתינה לבין "להראות שנותנים"?
✔ ב. נתינה מתמקדת במי שזקוק, לא במי שנותן

3. משפחה חדשה עברה לבניין. מה מבטא ערבות הדדית?
✔ ד. לברך ולהציע עזרה בהתמצאות

4. מה זה "נובי גוד"?
✔ א. חגיגת השנה האזרחית החדשה

5. חבר לכיתה היה חולה שבוע. מה הכי עוזר לו?
✔ ב. לשלוח לו סיכומים ולשאול מה שלומו

6. מה פירוש "כל ישראל ערבים זה בזה"?
✔ ד. כל אחד אחראי גם לשלום של האחר

7. באיזו שעה נשמעת הצפירה ביום הזיכרון לשואה ולגבורה?
✔ ד. 10:00

8. בקבוצת הכיתה מישהו נשאר בלי זוג לפרויקט. מה עושים?
✔ א. מזמינים אותו להצטרף